

mine, kui Leikuse kuul rehhepeksmist allustati, leid-
sime kõhhu-tõbbelisi pallawates tubbades pörrandak
ja seina äres pinkidel; sealt läksivad nemad päwal
ja õsel — olgo ilm kuidagi tahhes — toa tahha
wälja oma asja teggema, enamist ikka palja jallu ja
püksata, õnneks kui kae ilmu ümber wõeti. Mõnin-
gad ollid iggitsewa kehaga õsel pallawast toast
wälja läinud, piddid waitamise pärrast nurga tagga
kawa kükkitama, ja tullid tuppa taggasi, et ambad
lõddisefid ja kehha külma pärrast wärrises. Seal
rätis rahwas: „Gila näitas meie aige jubba kaunis
parrem ollema, agga õsel jäi äkkitselt uest ni raskest
mahha, et enam pole õ tedda koletasime!“ —

Süddame kurbusega tulles pikkemalt tunnistada,
kuddas mõnes kohhas emasid leidšime, kes sellepär-
rast pahhased ja puhkis ollid: et lapsed ruttumine
surma kätte ei läinud. Kui mõnda õöd lapsi ollid
koletanud ja lapsed siiski ei surnud, siis mindi wi-
maks mõisast rohtu otsima, ehk teisi piddi kindla sun-
dimise wolli läbbi rohtu otsima aetama! — —

Kus nisuggune waimo pimedus ja süddame tui-
murs rahwa keskel sigginemas, seal ei tohi kegi
imeks panna, et meie maal ni paljo rahwast kõhhu-
tõbbe kätte lõpseb. Olliks neid õnnetumaid lomasid,
mis mullo suuwel kõhhu-tõbbe kätte surrid, oleliku-
mal kombel sadud rawwitsitud, siis ei olliks mitte
neljas ossa neist auda läinud. — Teame kül igga-
üks et surma wasto rohto ei olle, agga Jumal on
aiguse wasto mitmed rohud lastnud kaswada ja
inimestele seekš mõistust jagganud, et äddalisele arsti
rohhoga abbi wõib teha. Ja ni kawa kui üks meie
liggemistest wai omastest tõbbe käes on, peame meie
kõik katsuma, mis aigusele kergituseks wõib tulla.
Kui Issanda pühha tahtmist möda meie ello-tundide
arwo täis on, siis peame siit aealikust ellust lahutama,
kus kellelgi jädawat ello paika ei olle; agga senni

kui weel selle pörmo-põlwe offalised olleme, tulles
kõik täita, mis meie kohhus. Wai kas arwate, et
meie jumalik Lunastaja Samaria mehhest asjata
tähhenduse sõna Ehwangeliumis on rätinud? —
Olle siina perre- ehk lapse-wanem, ikka on siino koh-
hus, kui leddagi siino omastest tõbbeše langeb,
temale abbi otsida ja nõnda aiget rawwitseda, kuidagi
sulle olli õppetatud. Tulli siiski Jumala nõuu jär-
rel surma-tund aigele, siis jääb sulle rahholik süd-
dame tunnistus, et sa kõik ollid teinud ja katsunud,
mis sul ial wõimalik olli. — Agga kui last, kasat
ehk liggemist tõbbe aeal abbita jätsid, seal said sa
teadmata oma oletuse läbbi ehk neile mõrtsokaks.

Peaksin ma eddespiddi kuulda ehk nähha sama,
et tänamusest kõhhu-tõbbe õppetusest kuskil kassu ol-
leks tulnud, siis rägim teine kord pikkemalt ehk mõnest
arsti rohhus, mis mõistlikud inimesed oma kae peal
wõiwad tarwitada, kui nisuggust willetsust jälle li-
kuma tõuseb.

F. K.

Ennemuistne tammepu sild meie maal.

Üks tallomees kirjutab sest asjast nenda. An-
takse teada, et Berno makonnas ja Halliste kihhel-
konnas, Ue-Karrieste wallas, üht silda on lõitud ühhe
sooma seest Halvi tallo pires, mis kõik enamiste
sured tammepuud on, agga arwaste on ka mõnda
suurt sarepuud seas. Sedda sood on kül laiuti liggi
kümme waggi maad, ja need puud on pikkuti pool-
seitsmet jalga, ja laiuti et wõib surno kirsto teha;
sedda maad, mis silla peäle on kaswand, on liggi
pooltoist jalga, ning se so on perrati rabakas ja
mätlik, kus ühtige haljast wõsso peäl ei kaswa, agga
täis wana tõrwakse kande, ni hästi se silla koht,
kui muialt se rabba, et ei olle tundagi, et seal en-
nemuiste sild on käinud.